

Probas de acceso a ciclos formativos de grao medio

Parte sociocultural

Xeografía, historia e sociedade

Índice

1.Formato e duración	3
2.Exercicio	3
3.Criterios de avaliación e comentarios	10
3.1 Criterios que se empregan no exercicio	10
3.2 Criterios que se empregan no exercicio modificando o procedemento base	12
3.3 Criterios excluídos do exercicio	12
4.Solución completa con pautas de corrección e de puntuación	13
Pregunta 1	13
Pregunta 2	13
Pregunta 3	14
Pregunta 4	15
Pregunta 5	15
Pregunta 6	16

1. Formato e duración

A duración aproximada do exercicio será de 60 minutos.

A proba constará de seis exercicios que combinan respostas abertas e pechadas.

2. Exercicio

Proba de

Código

CMPS030

**Xeografía,
historia e
sociedade**

Control

Pegue aquí a etiqueta
de control do exame

(sen código de barras)

Proba de

Xeografía, historia e sociedade

**PROBAS DE ACCESO AOS CICLOS DE GRAO MEDIO
FORMACIÓN PROFESIONAL**

Convocatoria extraordinaria: setembro de 2004

Parte sociocultural

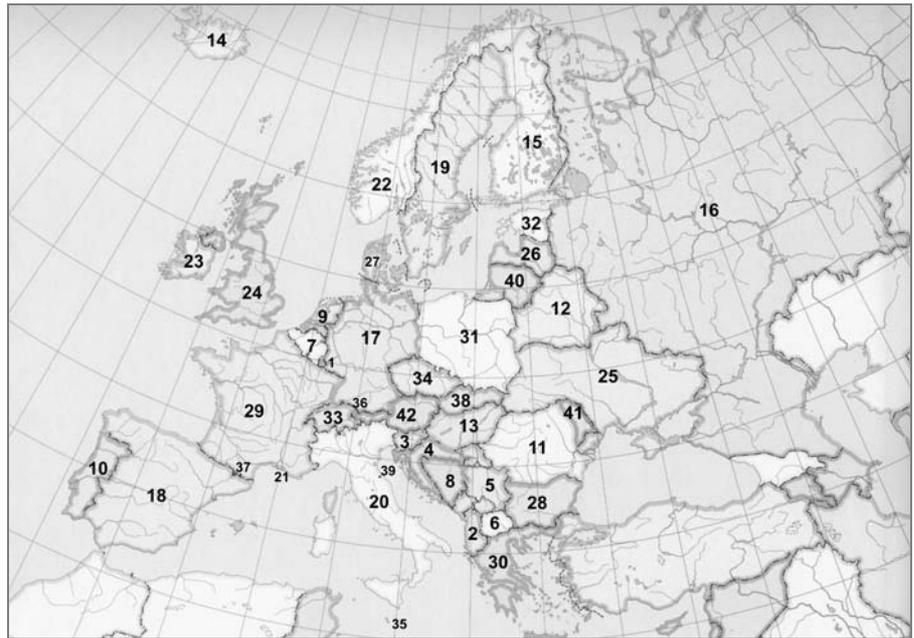
[CM.PS.030]

**Xeografía, historia
e sociedade**

PÁXINA 1/5

1. Cite os dez países europeos que se indican no mapa que se xunta, así como a súa capital, e indique se pertencen ou non á Unión Europea (poña as súas respostas no cuadro inferior). [2,00 puntos: 0,20 por elemento]

1. Cite los diez países europeos que se indican en el mapa adjunto, así como su capital, e indique si pertenecen o no a la Unión Europea (ponga sus respuestas en el cuadro inferior). [2,00 puntos: 0,20 por elemento]

Nº	País	Capital	Pertence á UE? [Si/Non] ¿Pertenece a la UE? [Sí/No]
7			
14			
16			
17			
18			
19			
20			
29			
30			
31			

**PROBAS DE ACCESO AOS CICLOS DE GRAO MEDIO
FORMACIÓN PROFESIONAL**

Convocatoria extraordinaria: setembro de 2004

Parte sociocultural

[CM.PS.030]

**Xeografía, historia
e sociedade**

PÁXINA 2/5

2. A Revolución Francesa marcou un momento histórico de grande importancia. Complete o seguinte texto coas expresións que se achegan deseguido: [2,00 puntos: 0,20 por cuestión]

- Absolutismo
- Guillotina
- 1789
- Luís XVI
- Asemblea Nacional
- Declaración dos dereitos do home e do cidadán
- Robespierre
- Constitución
- Terceiro Estado
- República

No ano _____ estalou a Revolución Francesa. Os representantes do _____ constituíronse en _____ para lle dar a Francia unha constitución que marcasse a fin do _____. En 1792, Francia constitúese nunha _____. Os principais feitos desta etapa foron a _____ e a _____ de 1791. O rei _____ foi executado. Posteriormente, tamén _____ foi executado na _____. A Revolución volveu a uns principios moderados que quedaron reflectidos na nova constitución de 1793.

2. La Revolución Francesa marcó un momento histórico de gran importancia. Complete el siguiente texto con las expresiones que se aportan a continuación. [2,00 puntos: 0,20 por cuestión]

- Absolutismo
- Guillotina
- 1789
- Luis XVI
- Asamblea Nacional
- Declaración de los derechos del hombre y del ciudadano
- Robespierre
- Constitución
- Tercer Estado
- República

En el año _____ estalló la Revolución Francesa. Los representantes del _____ se constituyeron en _____ para darle a Francia una constitución que marcara el fin del _____. En 1792, Francia se constituye en una _____. Los principales hechos de esta etapa fueron la _____ y la _____ de 1791. El rey _____ fue ejecutado. Posteriormente, también _____ fue ejecutado en la _____. La Revolución volvió a unos principios moderados que quedaron reflejados en la nueva constitución de 1793.

**PROBAS DE ACCESO AOS CICLOS DE GRAO MEDIO
FORMACIÓN PROFESIONAL**

Convocatoria extraordinaria: setembro de 2004

Parte sociocultural

[CM.PS.030]

**Xeografía, historia
e sociedade**

PÁXINA 3/5

3. Relacione os seguintes conceptos, colocando ao lado de cada definición a letra do termo que lle corresponde.

[1,00 punto: 0,10 por resposta]

3. *Relacione los siguientes conceptos, colocando al lado de cada definición la letra del término que le corresponde.*

[1,00 punto: 0,10 por respuesta]

TERMOS / TÉRMINOS		DEFINIÇÕES / DEFINICIONES	
Curva de nivel	A	Territorio que explotan as persoas que desenvolven actividades agrícolas, gandeiras e forestais. <i>Territorio que explotan las personas que desarrollan actividades agrícolas, ganaderas y forestales.</i>	
Empresa	B	Actividades humanas que aproveitan os recursos dos bosques. <i>Actividades humanas que aprovechan los recursos de los bosques.</i>	
Área suburbana	C	Liña imaxinaria nun mapa que representa puntos do terreo que están á mesma altitude. <i>Línea imaginaria en un mapa que representa puntos del terreno que están a la misma altitud.</i>	
Crecedemento natural da poboación <i>Crecimiento natural de la población</i>	D	Exceso de poboación en relación aos recursos que lles pode ofrecer un territorio. <i>Exceso de población en relación a los recursos que les puede ofrecer un territorio.</i>	
Espazo agrario <i>Espacio agrario</i>	E	Organización das Nacións Unidas para a Educación, a Ciencia e a Cultura. <i>Organización de las Naciones Unidas para la Educación, la Ciencia y la Cultura.</i>	
Superpoboación <i>Superpoblación</i>	F	Unidade económica básica de produción. <i>Unidad económica básica de producción.</i>	
Silvicultura	G	Actividade económica que potencia un turismo respectuoso co medio e que permita recuperar a economía rural e evitar a despoboación do campo <i>Actividad económica que potencia un turismo respetuoso con el medio y que permita recuperar la economía rural y evitar la despoblación del campo</i>	
UNESCO	H	Diferenza entre o número de nacementos e o de falecementos nunha poboación determinada. <i>Diferencia entre el número de nacimientos y de fallecimientos en una población determinada.</i>	
Crecedemento real da poboación <i>Crecimiento real de la población</i>	I	Resultado de sumar ou restar ao crecedemento natural os efectos do saldo migratorio. <i>Resultado de sumar o restar al crecimiento natural los efectos del saldo migratorio.</i>	
Turismo rural	L	Zona da periferia da cidade á que deciden trasladarse moitos habitantes para vivir. <i>de la periferia de la ciudad a la que deciden trasladarse muchos habitantes para vivir.</i>	

**PROBAS DE ACCESO AOS CICLOS DE GRAO MEDIO
FORMACIÓN PROFESIONAL**

Convocatoria extraordinaria: setembro de 2004

Parte sociocultural

[CM.PS.030]

**Xeografía, historia
e sociedade**

PÁXINA 4/5

4. Indique no cadro se son verdadeiras [V] ou falsas [F] as seguintes afirmacións.

[1,00 punto: 0,10 por resposta]

4. Indique en el cuadro si son verdaderas [V] o falsas [F] las siguientes afirmaciones. [1,00 punto: 0,10 por respuesta]

V / F	AFIRMACIÓNS / AFIRMACIONES
	A actual constitución española foi aprobada en 1992. <i>La actual Constitución Española fue aprobada en 1992.</i>
	Galicia é unha das dezasete comunidades autónomas do Estado español. <i>Galicia es una de las diecisiete comunidades autónomas del Estado español.</i>
	As dúas grandes guerras mundiais aconteceron no século XX. <i>Las dos grandes guerras mundiales tuvieron lugar en el siglo XIX.</i>
	A sociedade liberal caracterízase polo poder da nobreza e a desigualdade ante a lei. <i>La sociedad liberal se caracteriza por el poder de la nobleza y la desigualdad ante la ley.</i>
	O cristianismo é unha das grandes relixións da antigüidade. <i>El cristianismo es una de las grandes religiones de la antigüedad.</i>
	O consumismo é un fenómeno xeneralizado no mundo desenvolvido que consiste en consumir os produtos fundamentais. <i>El consumismo es un fenómeno generalizado en el mundo desarrollado consistente en consumir productos fundamentales.</i>
	A principais fontes de enerxía no mundo actual son a enerxía eólica e a solar. <i>Las principales fuentes de energía en el mundo actual son la energía eólica y la solar.</i>
	A época das grandes pestes, entre elas a famosa Peste Negra, caracteriza, entre outros aspectos, a época medieval. <i>La época de las grandes peste, entre ellas la famosa Peste Negra, caracteriza, entre otros aspectos, a la época medieval.</i>
	Existe unha estreita relación entre analfabetismo, pobreza e doenza. <i>Existe una estrecha relación entre analfabetismo, pobreza y enfermedad.</i>
	O principio da división de poderes establece un poder executivo, un poder legislativo e un poder gubernamental. <i>El principio de la división de poderes establece un poder ejecutivo, un poder legislativo y un poder gubernamental.</i>

**PROBAS DE ACCESO AOS CICLOS DE GRAO MEDIO
FORMACIÓN PROFESIONAL**

Convocatoria extraordinaria: setembro de 2004

Parte sociocultural

[CM.PS.030]

**Xeografía, historia
e sociedade**

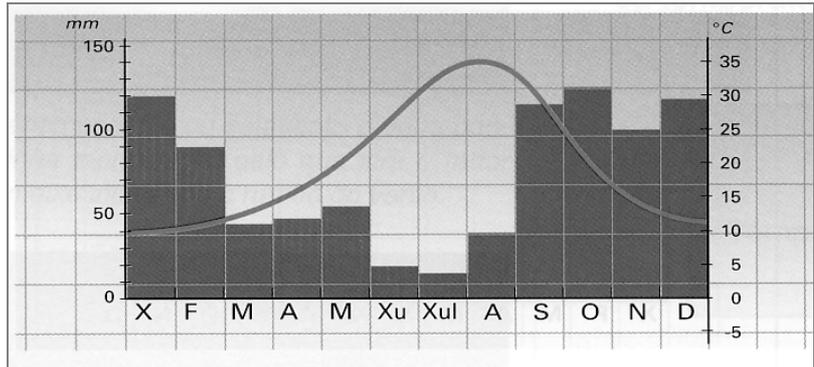
PÁXINA 5/5

**5. Analice o climograma e deseguido
conteste ás preguntas.**

[1,50 puntos: 0,20 as primeiras cinco respostas; 0,50 a sexta
resposta]

**5. Analice el climograma y a continuación
conteste a las preguntas.**

[1,50 puntos: 0,20 las primeras cinco respuestas; 0,50 la
sexta respuesta]

<p>Que representa o eixe vertical esquerdo? ¿Qué representa el eje vertical izquierdo?</p>	
<p>Que representa o eixe vertical dereito? ¿Qué representa el eje vertical derecho?</p>	
<p>Que representa o eixe horizontal? ¿Qué representa el eje horizontal?</p>	
<p>Cales son os meses de temperaturas máis altas? ¿Cuáles son los meses de temperaturas más altas?</p>	
<p>Cal é o mes de maior e de menor precipitación? ¿Cuál es el mes de mayor y de menor precipitación?</p>	
<p>De canto é aproximadamente a amplitude térmica? ¿De cuánto es aproximadamente la amplitud térmica?</p>	

6. Desenvolva brevemente o seguinte tema: “A problemática dos recursos naturais e as fontes de enerxía no mundo actual”. [2,50 puntos]

6. *Desarrolle brevemente el siguiente tema: “La problemática de los recursos naturales y las fuentes de energía en el mundo actual”.*
[2,50 puntos]

3. Criterios de avaliación e comentarios

3.1 Criterios que se empregan no exercicio

- Utilizar os modelos do crecemento demográfico e o coñecemento da distribución da poboación en Galicia, en España e no mundo para analizar algúns exemplos representativos das tendencias migratorias e problemas de superpoboación e avellentamento no mundo actual.
 - Este criterio valórase nas pregunta 3 (cuestións D, F e I).
- Caracterizar os principais sistemas de explotación agraria existentes no mundo identificando e localizando algúns exemplos representativos deles, e utilizar esa caracterización para analizar a escaseza de alimentos nalgunha rexión ou nalgún país subdesenvolvido, así como os problemas das agriculturas galega e europea.
 - Este criterio valórase na pregunta 3 (cuestións E e G).
- Localizar os principais espazos industriais e centros de produción de materias primas e fontes de enerxía, e analizar as relacións de intercambio que se establecen entre países desenvolvidos e subdesenvolvidos no comercio destes produtos.
 - Este criterio valórase nas preguntas 4 (cuestión G) e 6.
- Identificar os diferentes usos do solo nunha determinada cidade e a súa área de influencia, analizándoos como manifestación da diferenciación funcional e da xerarquización social do espazo.
 - Este criterio valórase na pregunta 3 (cuestión C).
- Identificar e localizar as comunidades autónomas españolas, os estados europeos e os principais países e áreas xeoeconómicas e culturais do mundo, analizando exemplos representativos dos desequilibrios no desenvolvemento que existen entre eses territorios.
 - Este criterio valórase na pregunta 4 (cuestión B).
- Identificar os trazos fundamentais das revolucións industrial e liberal burguesa e sinalar, a través de exemplos salientables, as grandes transformacións que experimentou a sociedade humana nestes dous últimos séculos, atendendo especialmente ás súas repercusións sobre a sociedade galega.
 - Este criterio valórase nas preguntas 2 e 4 (cuestión L).
- Identificar cronoloxicamente as principais civilizacións e sociedades históricas anteriores á idade moderna e empregar un coñecemento básico delas para entender vestixios materiais e visuais característicos de tales sociedades (edificios, obras de arte, ferramentas, etc.).

- Este criterio valórase nas pregunta 4 (cuestión H).
- Identificar os elementos básicos na caracterización dunha sociedade xunto cos trazos propios das diferentes sociedades estudadas, e utilizar un coñecemento básico delas para comprender as fases do seu desenvolvemento.
 - Este criterio valórase nas preguntas 2 e 4 (cuestións E e F).
- Identificar os trazos fundamentais da sociedade do Antigo Réxime e analizar neste contexto algúns dos feitos máis relevantes da historia de España na época moderna. Analizar tamén as repercusións en Galicia do establecemento do estado autoritario.
 - Este criterio valórase nas pregunta 4 (cuestión D).
- Caracterizar e situar cronoloxicamente e xeograficamente as grandes transformacións e os conflitos mundiais que tiveron lugar no século XX e aplicar este coñecemento para a comprensión dalgúns dos problemas internacionais máis destacados da actualidade.
 - Este criterio valórase na pregunta 4 (cuestión C).
- Recoñecer na Constitución española os principios e as institucións democráticas fundamentais, e aplicar ese coñecemento para xulgar e debater feitos ou actuacións da vida pública e actitudes ou comportamentos cotiáns.
 - Este criterio valórase na pregunta 4 (cuestión A).
- Identificar os principais axentes e as institucións económicas, así como as funcións que desempeñan no marco dunha economía internacional cada vez máis interdependente, e aplicar este coñecemento á análise e á valoración dalgúns problemas e realidades económicas da sociedade actual na propia comunidade e noutras.
 - Este criterio valórase nas preguntas 3 (cuestión B, H e K) e 4 (cuestión I).
- Obter información relevante, explícita e implícita, a partir de varias fontes de información de distinto tipo (documentos escritos, obxectos materiais, imaxes, obras de arte, gráficos, mapas, etc.), distinguindo nelas os datos e as opinións que proporcionan dun tema non estudado previamente. Empregar as distintas informacións ofrecidas polos medios de comunicación para comprender mellor as circunstancias políticas, económicas e ideolóxicas das grandes potencias que afectan á actualidade internacional.
 - Este criterio valórase na pregunta 1.
- Utilizar o mapa topográfico como instrumento de información e análise sobre o territorio e interpretar e elaborar correctamente distintos tipos de gráficos (lineais, de barras, de sectores, etc.) e mapas temáticos, utilizándoos como medio para comunicar determinadas informacións.
 - Este criterio valórase nas preguntas 3 (cuestión A) e 5.

3.2 Criterios que se empregan no exercicio modificando o procedemento base

- Se ben non se modifican os procedementos base, a lectura dos criterios débese realizar dun xeito flexible, xa que cómpre encaixar os contidos nos criterios de avaliación e estes deben ser integradores por definición.

3.3 Criterios excluídos do exercicio

- Identificar e localizar os trazos físicos máis destacados (clima, relevo, vexetación e augas) que configuran os grandes medios naturais do territorio español e do planeta, analizando algúns exemplos representativos das paisaxes xeográficas resultantes da actividade humana nos ditos medios (explotación agraria, desenvolvemento, trazado das redes de comunicación, etc.).
- Describir, a partir da observación da realidade, de fotografías, mapas e textos, as principais características do relevo, das augas e do clima de Galicia.
- Localizar a xerarquía urbana e os grandes eixes de comunicación e de transporte en España, e caracterizalos como instrumentos determinantes da organización económica e política do espazo e como manifestación de importantes contrastes rexionais no territorio español.
- Ordenar e representar graficamente a evolución dalgún aspecto significativo da vida humana (trazos da vida cotiá, das condicións materiais de vida, da organización política, hábitos e crenzas, etc.) ao longo de diferentes épocas históricas, sinalando os principais momentos de cambio nesa evolución.
- Describir as principais transformacións (demográficas, sociais, políticas e ideolóxicas) experimentadas pola sociedade española desde a II República ata hoxe, sinalando algunhas das súas influencias mutuas.
- Analizar o papel de Galicia e de España na Comunidade Europea e na comunidade de países iberoamericanos e identificar os obxectivos e as institucións básicas destas, coa finalidade de entender algúns feitos relevantes da actualidade.

4. Solución completa con pautas de corrección e de puntuación

Pregunta 1

[2,00 puntos: 0,20 por cada liña de respostas completa; 0,10 por cada liña cun erro; 0,05 por cada liña con dous erros]

Nº	País	Capital	Pertence á UE? [Si/Non] ¿Pertenece a la UE? [Si/No]
7	Bélxica	Bruxelas	S
14	Islandia	Reiquiavik	N
16	Rusia	Moscova	N
17	Alemaña	Berlín	S
18	España	Madrid	S
19	Suecia	Estocolmo	S
20	Italia	Roma	S
29	Francia	París	S
30	Grecia	Atenas	S
31	Polonia	Varsovia	S

Pregunta 2

[2,00 puntos: 0,20 por cada expresión ben situada].

No ano **1789** estalou a Revolución Francesa. Os representantes do **Terceiro Estado** constituíronse en **Asemblea Nacional** para lle dar a Francia unha constitución que marcasse a fin do **absolutismo**. En 1792, Francia constitúese nunha **república**. Os principais feitos desta etapa foron a **Declaración dos Dereitos do Home e do Cidadán** e a **Constitución** de 1791. O rei **Luis XVI** foi executado. Posteriormente, tamén **Robespierre** foi executado na **guillotina**. A Revolución voltou a uns principios moderados que quedaron reflectidos na nova constitución de 1793.

Pregunta 3

[1,00 punto: 0,10 por resposta acertada].

TERMOS / TÉRMINOS		DEFINIÇÕES / DEFINICIONES	
Curva de nivel	A	E	Territorio que explotan as persoas que desenvolven actividades agrícolas, gandeiras e forestais. <i>Territorio que explotan las personas que desarrollan actividades agrícolas, ganaderas y forestales.</i>
Empresa	B	G	Actividades humanas que aproveitan os recursos dos bosques. <i>Actividades humanas que aprovechan los recursos de los bosques.</i>
Área suburbana	C	A	Liña imaxinaria nun mapa que representa puntos do terreo que están á mesma altitude. <i>Línea imaginaria en un mapa que representa puntos del terreno que están a la misma altitud.</i>
Creceamento natural da poboación <i>Crecimiento natural de la población</i>	D	F	Exceso de poboación en relación aos recursos que lles pode ofrecer un territorio. <i>Exceso de población en relación a los recursos que les puede ofrecer un territorio.</i>
Espazo agrario <i>Espacio agrario</i>	E	H	Organización das Nacións Unidas para a Educación, a Ciencia e a Cultura. <i>Organización de las Naciones Unidas para la Educación, la Ciencia y la Cultura.</i>
Superpoboación <i>Superpoblación</i>	F	B	Unidade económica básica de produción. <i>Unidad económica básica de producción.</i>
Silvicultura	G	L	Actividade económica que potencia un turismo respectuoso co medio e que permita recuperar a economía rural e evitar a despoboación do campo <i>Actividad económica que potencia un turismo respetuoso con el medio y que permita recuperar la economía rural y evitar la despoblación del campo</i>
UNESCO	H	D	Diferenza entre o número de nacementos e o de falecementos nunha poboación determinada. <i>Diferencia entre el número de nacimientos y de fallecimientos en una población determinada.</i>
Creceamento real da poboación <i>Crecimiento real de la población</i>	I	I	Resultado de sumar ou restar ao creceamento natural os efectos do saldo migratorio. <i>Resultado de sumar o restar al crecimiento natural los efectos del saldo migratorio.</i>
Turismo rural	L	C	Zona da periferia da cidade á que deciden trasladarse moitos habitantes para vivir. <i>Zona de la periferia de la ciudad a la que deciden trasladarse muchos habitantes para vivir.</i>

Pregunta 4

[1,00 punto: 0,10 por resposta acertada]

V / F	AFIRMACIÓNS / AFIRMACIONES
F	A actual constitución española foi aprobada en 1992. <i>La actual Constitución Española fue aprobada en 1992.</i>
V	Galicia é unha das dezasete comunidades autónomas do Estado español. <i>Galicia es una de las diecisiete comunidades autónomas del Estado español.</i>
V	As dúas grandes guerras mundiais aconteceron no século XX. <i>Las dos grandes guerras mundiales tuvieron lugar en el siglo XIX.</i>
F	A sociedade liberal caracterízase polo poder da nobreza e a desigualdade ante a lei. <i>La sociedad liberal se caracteriza por el poder de la nobleza y la desigualdad ante la ley.</i>
V	O cristianismo é unha das grandes relixións da antigüidade. <i>El cristianismo es una de las grandes religiones de la antigüedad.</i>
F	Consumismo é un fenómeno xeneralizado no mundo desenvolvido consistente en consumir produtos fundamentais. <i>El consumismo es un fenómeno generalizado en el mundo desarrollado consistente en consumir productos fundamentales.</i>
F	A principais fontes de enerxía no mundo actual son a enerxía eólica e a solar. <i>Las principales fuentes de energía en el mundo actual son la energía eólica y la solar.</i>
V	A época das grandes pestes, entre elas a famosa Peste Negra, caracteriza, entre outros aspectos, a época medieval. <i>La época de las grandes peste, entre ellas la famosa Peste Negra, caracteriza, entre otros aspectos, a la época medieval.</i>
V	Existe unha estreita relación entre analfabetismo, pobreza e doenza. <i>Existe una estrecha relación entre analfabetismo, pobreza y enfermedad .</i>
F	O principio da división de poderes establece un poder executivo, un poder legislativo e un poder gubernamental. <i>El principio de la división de poderes establece un poder ejecutivo, un poder legislativo y un poder gubernamental.</i>

Pregunta 5

[1,50 puntos: as tres primeiras respostas 0,20 puntos; a cuarta e quinta 0,10 por cada mes; a sexta resposta 0,50 puntos]

Que representa o eixe vertical esquerdo? <i>¿Qué representa el eje vertical izquierdo?</i>	As precipitacións
Que representa o eixe vertical dereito? <i>¿Qué representa el eje vertical derecho?</i>	As temperaturas
Que representa o eixe horizontal? <i>¿Qué representa el eje horizontal?</i>	Os meses do ano
Cales son os meses de temperaturas máis altas? <i>¿Cuáles son los meses de temperaturas más altas?</i>	Xullo e agosto

Cal é o mes de maior e de menor precipitación? <i>¿Cuál es el mes de mayor y de menor precipitación?</i>	Outubro / xullo
De canto é aproximadamente a amplitude térmica? <i>¿De cuánto es aproximadamente la amplitud térmica?</i>	De 25 graos

Pregunta 6

[2,50 puntos máximo: 0,50 puntos por cada idea desenvolvida no texto de xeito correcto]

▪ Ideas a modo de exemplo:

- As materias primas e a escaseza actual dalgunha delas.
- As fontes de enerxía como recursos naturais.
- As fontes de enerxía non renovables; o seu esgotamento.
- Tipos de fontes de enerxía: renovables e non renovables.
- A contaminación das fontes de enerxía e os esforzos polo seu control: combustión, deterioro do solo, deterioro dos medios mariños, eliminación dos residuos, etc.
- Os problemas do transporte das fontes de enerxía.
- As enerxías alternativas e a súa crecente importancia.
- O problema do incremento constante do consumo de enerxía.